

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quod timor seruilis, & initialis dicuntur initium sapientiæ, sed differenter. I

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

annem & David consonantes. Illa de timore Dei dicit, quo timet anima ne damnetur: illa de timore Dei dicit, quo timet anima ne deseratur. Ille est timor quē charitas excludit, ille est timor, qui permanet in s̄eculū s̄eculi. Ecce in his verbis prædictis aperte ostēdit Aug. quis sit timor castus, & q̄ seruīlis, & qualiter differat. In quibus etiā initialē timorē significauit: qui nec ex tōto est seruīlis, nec ex tōto castus, sed tanquā medius aliquid de seruīli, & aliquid de casto timore habet, facit enim seruire partim timore pœnæ, partim amore iustitiz, per quē timemus puniri, & timemus offendere. Ille timor est in inchoata charitate, non in perfecta: & quantū crescit charitas, tantū decrescit iste timor, quantū ad metū pœnæ, i. quantum ad id, quod facit timere pœnā, & quantū ad tormentū cōscientiæ. Nā quanto magis diligimus, tanto minus timemus. Iste timor notatur in illis verbis Aug. vbi nō negat timorē esse in charitate inchoata, sed perfecta: quod non posset dici de seruīli, quia vt ipse supra dixit, seruīlis timor nō remanet veniente charitate, nec intrat charitas nisi prius ille timor exeat: nec in illo timore aliquis credit in Deū, et si credit Deo: nec benefacit, etiam si bonum est, quod facit. Nō est ergo timor ille in charitate etiam inchoata: quia omnis qui charitatē habet, licet nō perfectam, & in Deum credit, & bona opera facit. Quare seruīlis nō est timor ille, quem in charitate inchoata fore concessit, & quem crescente charitate decrescere dixit: sed ille est timor initialis, quem non negat esse in charitate, nisi perfecta ut. *Quod timor seruīlis, & initialis dicitur initium sapientia, sed differenter.*

Sciendum tamen est, quod vterq; timor, sc. seruīlis & initialis, in scripturæ diuersis locis dicitur initium sapientiæ: & ita fore cōperies, si diligēter annotaueris loca scripturæ, in quibus de timore

Domi-

*Prou. 1. a.
& 9. c.
Eccles. 1. b.*

Domini fit mentio, ex alia tamen ratione & causa diversa, dicitur seruili timor initium sapientiae, & ex alia initialis. Seruili enim ideo dicitur initium sapientiae, quia preparat locum sapientiae, & dicit ad sapientiam: sed tamen non remanet cum ea, immo foras exit. Initialis vero dicitur initium sapientiae, quia est in inchoata sapientia: quem cum quis habere incipit. Sapientiam & charitatem habere incipit. Inde etiam est, quod uterque timor dicitur initialis: quod inuenire poteris per diversa scriptura loca. Ut etiam timor interdum dicitur seruili: quia & ipse initialis, qui est in charitate inchoata, aliquid habet de seruili, scilicet, angorem poenae: sicut & aliquid habet de casto, scilicet, quod timet offendere ac separari.

De hoc quod August. dicit castum timorem esse eternum. K

Illud quoque diligenter est notandum, quod in superioribus Aug. dicit castum timore esse aeternum, per quod confirmatur praemissa sententia, sc. quod spiritus timoris erit in futuro, sicut & alia dona spiritus sancti, sed non habebit omnem illum usum, quem modo habet. Faciet enim tunc nos reuereri Deum, non timere separari vel catere. Fuit ergo & in Christo timor ille, sed iuxta usum illum, quem habebit in futuro in sanctis. Non enim timuit Christus separari vel offendere Deum, sed Deum pro omnibus reueritus est.

Ad Heb. 1. e

An timor poenae qui fuit in Christo fuerit seruili, vel initialis, vel alius. L

Cum autem fuerit in Christo timor poenae, queritur an iste timor fuerit mundanus, vel seruili, vel initialis. Ad quod dicimus, nullum eorum fuisse in Christo: quia timor mundanus malus est, ut supradictum est, & in primo gradu cum mundo deseritur. Seruili vero vel initialis in perfecta charitate non est. Nullus ergo timor istorum fuit in Christo. Quis ergo fuit timor iste quo poena timuit? Potest timor ille.

Tt 4 di-